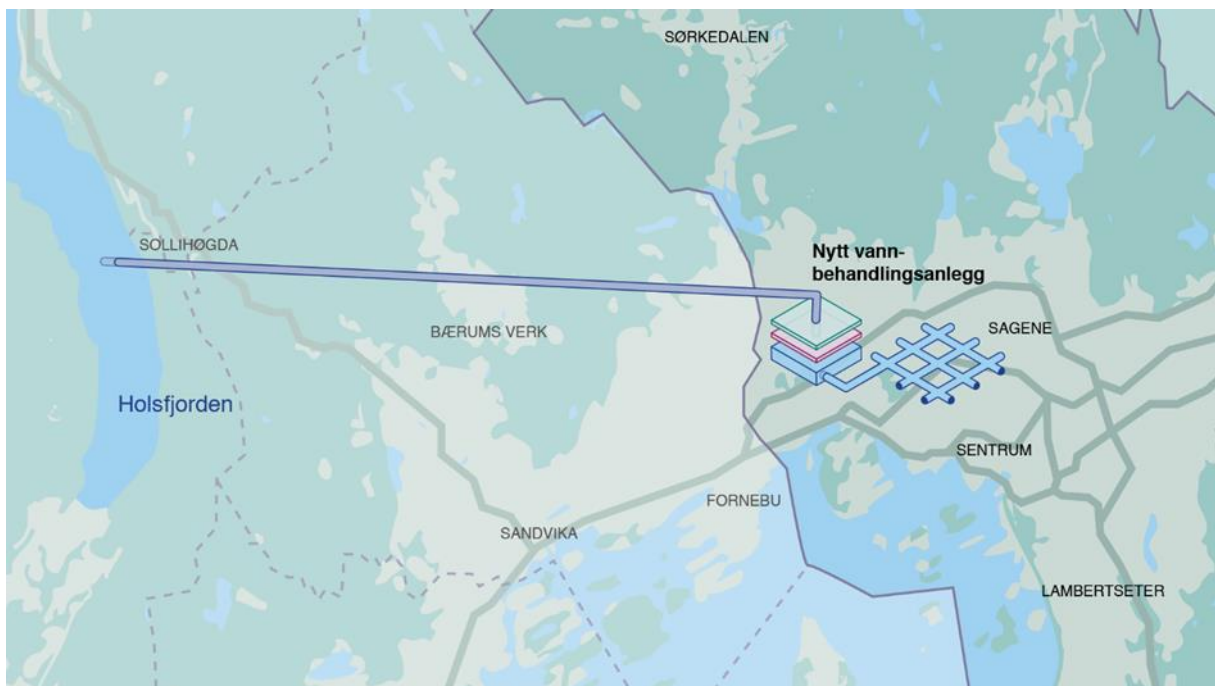

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan	Side:	1 av 17
		Dato:	29.04.2019

RAPPORT: 50-X-RAP-526

Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune

Ny vannforsyning Oslo

Dato: 29.04.2019

Versjon: 1.0

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	2 av 17
		Dato:	29.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

RAPPORT

Oppdrag	Detaljreguleringsplaner for ny vannforsyning til Oslo	Dokumentkode	50-X-RAP-526
Emne	Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Tilgjengelighet	ÅPEN
Oppdragsgiver	Oslo kommune, Vann- og avløpsetaten	Oppdragsleder	Lars Hjermsstad
Kontaktperson	Lars Hem	Utarbeidet av	Vegard Meland

Sammendrag

Planforslag for ny vannforsyning i Oslo består av detaljreguleringer i fire kommuner. I Bærum lå planen ute til offentlig ettersyn i perioden 15. februar – 10. april 2019. Det er mottatt 19 uttalelser. Denne rapporten gir en oversikt over hvilke uttalelser som er mottatt og hvordan de er behandlet.

1.0	29.04.2019	Til Bærum kommune	Vegard Meland	Lars Hjermsstad	Lars Hem
0.1	23.04.2019	Til VAV	Vegard Meland	Jørgen Langgård	Lars Hem
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	3 av 17
		Dato:	25.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Bakgrunn og hensikt	4
2	Mottatte bemerkninger	4
3	Sammendrag og kommentarer	5
3.1	Kommunale instanser og foretak.....	5
3.2	Statlige og regionale instanser og foretak	5
3.3	Interesseorganisasjoner.....	10
3.4	Privatpersoner og private foretak.....	11
4	Endringer etter offentlig ettersyn av planforslag	17

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	4 av 17
		Dato:	25.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

1 Bakgrunn og hensikt

Høring av detaljregulering av ny vannforsyning til Oslo i Bærum kommune ble kunngjort 15. februar 2019. Kunngjøring skjedde ved brev til offentlige myndigheter, interesseorganisasjoner, grunneiere, naboer og andre berørte samt på nettsidene til Bærum kommune. Frist for uttalelse var satt til 10. april 2019.

I kapittel 2 listes det opp hvilke aktører som har uttalt seg. I kapittel 3 er det gitt sammendrag av og kommentarer til hver enkelt uttalelse. Kommentarene inkluderer i hvilken grad uttalelsen hensyntas ved revisjon av planen. I kapittel 4 er det avslutningsvis gitt en oversikt over hvilke endringer i reguleringsplanen som er foreslått som følge av mottatte uttalelser.

Uttalelsene er i påfølgende gjennomgang behandlet på følgende måte:

- Der uttalelsen fører til endringer i planforslaget bemerkes at «uttalelsen tas til følge».
- Der uttalelsen ikke fører til endringer i planforslaget, enten fordi det kun gis opplysninger om forhold i planområdet, forholdet allerede er ivaretatt i planforslaget eller forslagsstiller mener det ikke er grunnlag for å gjøre endringer, bemerkes at «uttalelsen tas til orientering».

2 Mottatte bemerkninger

Kommunale instanser og foretak	Nr.	Datert
-	-	-

Statlige og regionale instanser og foretak	Nr.	Datert
Direktoratet for mineralforvaltning	BB01	14.3.2019
Sporveien AS	BB02	18.3.2019
Fylkesmannen i Oslo og Viken	BB03	29.3.2019
Norges vassdrags- og energidirektorat	BB04	3.4.2019
Bane NOR	BB05	4.4.2019
Statens vegvesen, Region øst	BB06	5.4.2019
Mattilsynet	BB07	9.4.2019
Akershus fylkeskommune	BB08	10.4.2019
Statnett SF	BB09	2.4.2019

Interesseorganisasjoner	Nr.	Datert
Lommedalen vel	BC01	11.4.2019

Privatpersoner og private foretak	Nr.	Datert
Trond Bakke	BD01	6.3.2019
Lise og Nils Aagnes	BD02	15.3.2019
Åsmund Midttun	BD03	22.3.2019
Jon-Olav Bø	BD04	31.3.2019
Børge Benum	BD05	11.3.2019
Jan Martin Ståvi	BD06	8.4.2019
Tanja Storløken	BD07	10.4.2019
Bernt Saugen	BD08	10.4.2019
Franzefoss Pukk	BD09	10.4.2019

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	5 av 17
		Dato:	25.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

3 Sammendrag og kommentarer

3.1 Kommunale instanser og foretak

Det er ikke mottatt bemerkninger fra kommunale instanser og foretak.

3.2 Statlige og regionale instanser og foretak

NR.	SAMMENDRAG	FORSLAGSSTILLERS KOMMENTARER
BB01	Direktoratet for mineralforvaltning	
1	Det fremstår som om det har vært en betydelig dialog med tiltakshaver på Steinskogen, og det ligger i forutsetningen og planbestemmelsene at det skal kunne opprettholdes ordinær drift og utnyttelse av ressursen. Direktoratet forutsetter at etablering av ny vannforsyning ikke er til hinder for å utnytte gjenværende ressurser på Steinskogen. Planforslaget drøfter hensiktsmessig utnyttelse av overskuddsmasser i tilstrekkelig grad, og direktoratet har ingen merknader til dette.	Bemerkningen tas til orientering. Tiltaket vil ikke hindre utnyttning av bergressursen.
2	Planforslaget berører det mulig framtidige uttaksområdet Kjaglidalen, som av NGU er vurdert å ha lokal betydning som byggeråstoffressurs. Det må gjøres en vurdering av om tiltaket vil være til hinder for utnyttelse av denne forekomsten. Det er kommunen som beslutter om en forekomst av lokal betydning skal være tilgjengelig i fremtiden, og det må foreligge et beslutningsgrunnlag. Direktoratet savner en begrunnelse for hvorfor forekomsten i Kjaglidalen ikke er omtalt.	Det kartlagte uttaksområdet er ikke omtalt siden det ikke er forventet at råvannstunnelen vil ha betydning for en ev. utnyttelse av denne. Nordre del av bergressursen er så vidt innenfor planområdet, og tunnelen ligger her ca. 150 meter under overflaten. Forekomsten ligger for øvrig innenfor Marka (og en liten del innenfor Kjaglidalen naturreservat), slik at en utnyttelse av ressursen virker svært lite sannsynlig. Markaloven tillater ikke nye områder for råstoffutvinning.
3	Flere av bergartene i Oslofeltet har ofte gode mekaniske egenskaper for utnyttelse som byggeråstoff. Dersom det lar seg gjøre å sikre utnyttelse av overskuddsmasser, kan dette avlaste press på eksisterende uttak og være en hensiktsmessig og helhetlig forvaltning.	Bemerkningen tas til orientering. Utnyttelse av overskuddsmasser er et mål for prosjektet og en premisse for ev. uttak på Steinskogen.
4	Bruk av tunnelboremaskin (TBM) med drift fra Vefsrud og Huseby vil medføre bortfall av tverrslag på Steinskogen, noe som i mindre grad vil påvirke eksisterende forekomster av mineralske ressurser. Det vil imidlertid være mindre fordelaktig med hensyn på utnyttelse av overskuddsmasser. Det anbefales at det gjøres en vurdering av mulighet for utnyttelse av overskuddsmasser fra drift med tunnelboremaskin. Denne typen masser vil ha behov for areal til permanent og midlertidig deponering.	Det er i planforslaget lagt inn to områder for varig lagring av masser i Lier kommune. Disse har kapasitet til å ta det meste av massene som kommer ut der, uavhengig av om det blir TBM eller konvensjonell sprengning. Videre anvendelse av masser er ikke avklart per i dag, men forslagsstiller ønsker at massene kan benyttes til ulike samfunnsnyttige formål.

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	6 av 17
		Dato:	25.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

BB02	Sporveien AS	
1	Sporveien forutsetter at ny vannforsyning ikke kommer i konflikt med Sporveiens anlegg i Bærum, og at VAV involverer Sporveien i det videre arbeidet.	VAV kan ikke se at planforslaget berører sporveiens interesser i Bærum. Om det likevel skulle vise seg at det blir tilfelle vil VAV ta kontakt med Sporveien.
BB03	Fylkesmannen i Oslo og Viken (FM)	
1	Mellomlagring av masser innenfor Marka kan anses å være en del av infrastrukturprosjektet, og innenfor det markaloven § 7 gir mulighet for å regulere innenfor Marka.	Tas til orientering. Planforslaget tillater mellomlager på Steinshøgda, men om det blir valgt tunnelboremaskin (TBM) som drivemetode, vil dette området ikke tas i bruk.
2	Løsningen der massene tas ut rett ved steinbrudd og videreføres der slik at ressursen kan utnyttes videre er i tråd med føringer for massehåndtering i Regional plan for massehåndtering, retningslinje 3.5.2. Den sier at det må tilstrebtes mest mulig massebalanse og gjenbruk av overskuddsmassene. Videre er det i tråd med forurensningslovgivningen.	Tas til orientering. Om det velges TBM er det imidlertid mer utfordrende å finne god gjenbruk av overskuddsmassene enn ved konvensjonell boring og sprengning.
3	Fylkesmannen mener at overskuddsmassene vil være å anse som næringsavfall, og at forurensningslovens § 32 kommer til anvendelse. Den som produserer næringsavfall må sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt.	Tiltakshaver merker seg Fylkesmannens definisjon av næringsavfall. Vi erfarer også at Miljødirektoratet deler denne oppfatningen, og at praksis i den siste tiden har vært å definert ren overskuddsmasser fra tunnelprosjekter som næringsavfall (jf. MD faktaark M-1243/2018). Tiltakshaver er imidlertid tvil om masser fra bygging av en overføringstunnel for vann faller under denne definisjonen, og vil ta opp spørsmål rundt dette i byggeplanperioden. Overskuddsmasser vil bli håndtert trygt og lovlig.
4	I henhold til reguleringsbestemmelsene § 5.1 skal anlegg- og riggområdet opphøre senest ti år etter at anlegget er ferdigstilt. FM mener at det må settes en strengere begrensning for hvor lenge mellomlagringen av masser på plassen kan vare. Det vises til at det iht. deponiregelverket opereres med tillatt lagring i inntil ett år før avfall leveres deponi eller tre år før avfall leveres behandlingsanlegg som har tillatelse etter forurensningsloven, jf. avfallsforskriften § 9-2, andre ledd. FM anser derfor at å beholde området som et anleggsområde/mellomlager i ti år etter at anleggsfasen ikke er å anse som mellomlagring, og støtter Bærum kommune i at denne perioden må reduseres, slik at den blir i tråd med annet regelverk.	Om det ikke blir TBM vil det tas ut store mengder tunnelmasse som vil inngå i produksjonen til Franzefoss. Det må være en etterspørsel i markedet etter disse massene. Uttaket vil være større enn etterspørselen og det vil derfor være behov for mellomlagring. Tunnelsteinen kan ikke erstatte alt annet steinuttak i pukkverket. Det produserer en rekke fraksjoner og kvaliteter til mange ulike formål. Kvaliteten på massene som kommer ut av tunnelen er dårligere enn ved pallsprengning i dagen på grunn av flere riss i steinen som følge av høyere spenninger under sprengning i tunnel. Massene vil også ha høyere andel finstoff. Det er i tillegg knyttet generell usikkerhet til bergartens egenskaper dypt under bakken. For å sikre en samfunnsmessig utnyttelse av overskuddsmassene må det være et marked for dem, noe som vil medføre behov for mellomlagring. Siden det er vanskelig å anslå framtidig etterspørsel ble det lagt inn ti år i planforslaget. Tiltakshaver ser imidlertid at mellomlagring medfører at inngrepet innenfor Marka blir

		<p>langvarig. Det er gjort en nærmere vurdering av dette forholdet. Ca. 380 000 m³ (faste masser) tas ut via steinbruddet. Markedet for disse massene er meget usikkert. Samtidig vil det etableres en ressursbank på Avtjerna som også vil forsyne markedet med tilsvarende masser. Et grovt overslag er at Franzefoss kan utnytte ca. 50 000 m³/år i sin virksomhet. I så fall vil det ta 7-8 år før alle massene er omsatt. Med en fireårig anleggsperiode vil det bli behov for å lagre masser i fire år etter at tunneldrivingen er avsluttet. Varigheten på mellomlageret kan derfor reduseres fra ti år.</p> <p>Tiltakshaver tar Fylkesmannens uttalelse til følge ved å redusere tillatt mellomlagring fra ti til fem år etter anleggsslutt. Dette er også iht. planutvalget i Bærum kommune sitt ønske (sak 026/19).</p>
5	I prøve- og driftsfasen må det unngås at utslipp av vann fra Holsfjorden til andre vassdrag slippes uten at eventuelle fremmede arter er nøytralisert. Hensynet til å unngå spredning av fremmede arter fra Holsfjorden til andre vassdrag må vektlegges i planen.	Det vil ikke slippes ut vann fra Holsfjorden i Bærum. I Oslo vil noe Holsfjordvann som ikke har drikkevannskvalitet slippes ut. Dette forholdet er nærmere omtalt i planen for Oslo.
6	Det bes om at vekstmasser som blir påført deponiet ikke inneholder frø eller lignende som kan medføre at fremmede arter blir etablert i området, jf. forskrift om fremmede arter § 24 og aktsomhetsplikten i naturmangfoldloven § 6.	Tas til orientering. VAV er ansvarlig for tilbakeføring av det midlertidige lagringsområde for stein, og vil påse at det ikke påføres masser med fremmede arter her.
7	Fylkesmannen forutsetter at de fleste massene blir videreforedlet i steinbruddet på Steinsskogen, og støtter Bærum kommunes vurdering av at det bør lages en plan for hva som skal gjøres med de massene som ikke er egnet for videreforedling eller gjenbruk. Fylkesmannen viser til Miljødirektoratets faktaark M-1243 Mellomlagring og sluttdisponering av jord- og steinmasser som ikke er forurenset.	Ved bruk av TBM vil det ikke bli videreforedling av masser på Steinsskogen. VAV arbeider med disponering av overskuddsmasser fra prosjektet. I dette inngår også masser som ikke er egnet for videreforedling eller gjenbruk.
BB04	Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE)	
1	Det er i planen ikke lagt inn hensynssoner eller bestemmelser knyttet til skred- eller flomfare. Deler av bestemmelsesområde nr. 3 og 4 ligger innenfor aktsomhetsområder for steinsprang og snøskred. Reguleringsplanen for dagens steinbrudd har heller ikke hensynssoner knyttet til dette. ROS-analysen omtaler kun utsprenge bergskjæring. NVE forutsetter at faren for steinsprang fra skrånings-ene på utsiden av selve bruddet er vurdert tidligere og at sikkerheten i henhold til TEK17 er ivaretatt. Når det gjelder snøskred er det en kort vurdering der risikoen anses ubetydelig. Det forutsettes at det er personell med skredfaglig kompetanse som har gjort disse vurderingene og	Det er riktig at deler av riggområdene ligger innenfor hensynssone for snøskred. Områdene er vurdert av geofaglig ekspertise til å være trygge nok til å etablere riggfunksjoner. På vertikalnivå 2 er det kun foreslått regulert midlertidige anlegg- og riggområder, som vil oppheves etter at anleggsfasen er avsluttet. Det er derfor ikke foreslått regulert permanente hensynssoner i kombinasjon med midlertidige anlegg- og riggområder. Sikkerhet i anleggsfasen vil følges opp videre gjennom regelverk for SHA, inkludert risikovurderinger for ulike temaer.

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	8 av 17
		Dato:	25.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

	at tilfredsstillende sikkerhet er vurdert i henhold til TEK17.	
2	I kapittel 5.6 er det vist til risiko ved innlekkasje av grunnvann i tunnelen. Dette er ikke fulgt opp med bestemmelser. Tilsvarende er det gjort i Oslo, men her er det fulgt opp med bestemmelse 1.4.3. Tilsvarende bør gjøres for Bærum kommune.	Bemerkningen tas til følge. § 2.4 er utvidet med krav til maksimal innlekkasje av grunnvann til tunnel.
BB05	Bane NOR SF	
1	Tiltaket planlegges i nærheten av planområdet for nye Ringeriksbanen, men det er ikke avdekket noen nærføring mellom de to prosjektene. Bane NOR forutsetter allikevel at det holdes dialog i videre planprosess, og ved gjennomføring, med tanke på mulige gjensidige påvirkninger.	Bemerkningen tas til orientering. VAV har hatt dialog og samarbeid med Bane NORs prosjektorganisasjon for Ringeriksbanen i planprosessen.
BB06	Statens vegvesen Region øst	
1	Det meste av rigg- og anleggsområde ved Steins- høgda ligger på nordsiden av fv. 168, mens et mindre område sør for fv. 168 er vist at skal brukes til kontor og lager. Det er ikke beskrevet hvor mye og hvordan trafikken mellom disse to områdene skal være, det vil si om det vil bli mye personaltrafikk på tvers av fv. 168 mellom disse to rigg- og anleggsområdene. Fv. 168 har en gjennomsnittlig trafikkmengde på 8516 biler i døgnet. Dersom det blir mye kryssing av personaltrafikk over fv. 168 mellom disse to områdene, er dette uheldig. Statens vegvesen krever derfor at det innarbeides en bestemmelse i reguleringsplanen som sikrer at det utarbeides byggeplan for krysningspunkt over fv. 168 før kommunen gir igangsettingstillatelse.	Uttalelsen tas <u>ikke</u> til følge. På sørsiden av Gamle Ringeriksvei vil det kun være en kontor- og mannskapsrigg. Det vil være svært liten kryssing av fv. 168 til fots og tiltakshaver kan ikke se behovet for spesielle tiltak. Anlegget vil det meste av tiden skje dypt inne i fjellet og atkomst vil skje med kjøretøy. Det største riggområdet vil være inne på steinbruddsområdet på nordsiden av fv. 168. Maskiner vil vedlikeholdes der og ikke krysse fv. 168.
BB07	Mattilsynet	
1	Mattilsynet skriver at det er viktig å kartlegge vannkilder (brønner) for å sikre disse under utbygging. I det videre arbeidet må det planlegges ny vannforsyning for husständer som kan få ødelagt brønnene sine.	En slik oppfølging er innarbeidet i foreliggende planforslag.
2	Ved behov for å flytte jord skal Mattilsynet i det berørte området kontaktes. Det vises til Fylkeskommunens veileder til matjordplan fra 2016. Det er viktig at det ved flytting av jord blir gitt bestemmelser om dette i reguleringsplaner.	Tiltaket medfører ikke flytting av matjord/dyrket jord. Om det blir mellomlagring av masser på Steinshøgda vil løsmasser/jord her flyttes til sides, mellomlageres og tilbakeføres. Massene vil ikke flyttes ut av området.
3	Planforslaget konkluderer med at det ikke eksisterer noen fare for spredning av smitte fra Holsfjorden til vassdrag i og rundt indre Oslofjord ved utslipp av vann til Lysakerelva eller direkte til Oslofjorden. Det er ikke grunnlag for å konkludere på en slik måte på nåværende tidspunkt. Det er flere fiskepatogener som kan leve/overleve godt i ferskvann og brakkvann i indre Oslofjord. Mattilsynet har engasjert Veterinærinstituttet som kunnskapstøtte, og det ble avholdt et møte med	For å sikre at arter eller smittestoffer ikke overføres fra Holsfjorden til vassdrag rundt Indre Oslofjord har VAV en strategi i tre trinn: <ul style="list-style-type: none"> • Overvåkning av hvilke arter som finnes. • Kvalitativ og kvantitativ kontroll av ulike strømmer fra anlegget som kan tilføres Indre Oslofjord. • Installasjon av utstyr for desinfeksjon med klor.

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	9 av 17
		Dato:	25.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

	forslagsstiller 14. mars 2019. Det ble ikke konkludert, men Veterinærinstituttet har muntlig meddelt forslagsstiller at det ikke er mulig å være sikker på at vann som ikke har gjennomgått fullverdig rensing ikke inneholder aktive smittestoff. Slikt vann må derfor desinfiseres før utslipp.	Når det skal søkes om utslippstillatelse for vann basert på råvann fra Holsfjorden til Indre Oslofjord vil VAV kontakte Mattilsynet for å avklare om det på det tidspunktet, ut fra den kunnskapen en da har, vil være nødvendig å klore vannet og i så fall hvilke doser som er nødvendig.
4	Det er viktig at ny alternativ vannforsyning etableres raskt på grunn av de store konsekvensene ved svikt i dagens vannforsyning. Ut fra dette har Mattilsynet satt en stram, men realistisk frist. Oslo kommune har laget en fremdriftsplan som skal sikre at denne fristen oppfylles. Avvik fra denne planen vil kunne føre til ytterligere forsinkelser i saken og at Oslos vannforsyning er sårbar ytterligere tid.	Forslagsstiller jobber ut fra nevnte fremdriftsplan og har fokus på at godkjenning av reguleringsplanen skal skje i henhold til fremdriftsplanen.
BB08	Akershus fylkeskommune	
1	Foreslått tverrslag ved Steinshøgda vil komme i konflikt med en kullmile. Det bes om at kullmilen dokumenteres før tiltaket igangsettes. Det er videre registrert to hustuffer av lokal verdi. Om mulig anmodes det om at det tas hensyn til disse i forbindelse med tiltaket.	Kullmilen ligger innenfor planområdet, mens hustuftene ligger utenfor. Det blir mest sannsynlig bruk av tunnelboremaskin, noe som medfører at denne delen av planområdet ikke blir berørt, og heller ikke kulturminnene. Om det likevel blir tilfelle vil kullmilen dokumenteres slik fylkeskommunen ønsker.
2	Massebalanse og gjenbruk av masser som også kan bidra til å redusere transportbehov er i tråd med den regionale planen for masseforvaltning i Akershus. Med det omfanget av masser som denne planen genererer, bør et krav om opplegg for forvaltning av massene i tråd med retningslinje 3.5.2 tas med i reguleringsbestemmelsene, slik punkt 3 i vedtaket til planutvalget av 7.2.2019 tilsier.	Ønsket om å supplere reguleringsbestemmelsene i tråd med pkt. 3.5.2 <i>Massebalanse og gjenbruk</i> i den regionale planen for masseforvaltning tas <u>ikke</u> til følge. Dette punktet i lyder: <i>Det etterstrebes best mulig massebalanse og gjenbruk av overskuddsmassene. Ved regulering av utbyggingsprosjekter forventes det at håndtering av overskuddsmasser er et utrednings-tema. Det lages et opplegg for forvaltning av massene der det redegjøres for mengde og kvalitet på overskuddsmassene og hvilke behov det er for kvalitetsmasser. I den grad overskuddsmasser tas ut av et utbyggingsområde, skal de så langt det går brukes til samfunnsnyttige formål.</i> Dette er prosjektet som ikke kan gå i massebalanse, og masser må transportere ut fra tunneler og bergrom. Ved bruk av TBM vil det ikke tas ut masser i Bærum. Disse massene har begrenset anvendelse til gjenbruk. Per dags dato er videre håndtering av disse ikke avklart, men massene tas ut på Vefsrud (Lier) og Huseby/Sollerud (Oslo). På Vefsrud planlegges det varig lagring, mens massene fra Oslo planlegges borttransportert på lekter. Mest sannsynlig mottak per i dag er Drammen havn der det er behov for masser til utvidelse av havna. Tiltaks-haver arbeider med dette for å finne gode løsninger, men finner det ikke formålstjenelig å ha en reguleringsbestemmelse rundt dette i en

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	10 av 17
		Dato:	25.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

		arealplan siden massene nå ikke vil leveres til Franzefoss på Steinshøgda. Punkt 3 i planutvalgets omhandler også på masser til Franzefoss. Vedtaket sier: <i>Før 2. gangs behandling skal det foreligge en massehåndteringsplan der mottakssted for masser av en kvalitet som Franzefoss ikke vil ta imot, skal være avklart.</i>
3	Akershus fylkeskommune har vedtatt regional plan for vannforvaltning 2016-2021. Planen setter strenge krav til forvaltning av vannforekomster for å sikre god økologisk og kjemisk vannkvalitet i overflatevann. Fylkesrådmannen forutsetter at tiltaket gjennomføres på en slik måte at det ikke forringer tilstanden ytterligere, og at målene i vannforvaltningen oppnås som planlagt.	Uttalelsen tas til orientering. Miljøoppfølgingsplan og søknad om utslippstillatelse vil ivareta vannkvalitet.
4	Det bør vurderes lokalt om det er avbøtende tiltak som kan gjennomføres, f.eks. etablering av nye stier ut i marka i de nærområdene som er mest berørt som følge av midlertidig plassering av masser.	Ved en ev. mellomlagring av masser vil disse arealene bli gjerdet inn. Det er ingen stier i dette området i dag, og følgelig ikke behov for omlegging eller nyetablering av stier.
BB09	Statnett SF	
1	Statnett har ikke merknader til planene i Bærum kommune, men ber om å være høringspart i det videre planarbeidet.	Uttalelsen tas til orientering. VAV har løpende dialog og samarbeid med Statnett siden vannbehandlingsanlegget planlegges nær Statnettanlegg på Huseby.

3.3 Interesseorganisasjoner

NR.	SAMMENDRAG	FORSLAGSSTILLERS KOMMENTARER
BC01	Lommedalen vel	
1	Lommedalens Vel er i store trekk fornøyd med arbeidet som har blitt gjort så langt og vil berømme Oslo og Bærum kommune for å finne mest mulig optimale løsninger langs trasévalget.	Uttalelsen tas til orientering.
2	Til detaljreguleringen forutsetter vi at det gjøres et grundig arbeid med å kartlegge eventuelle grunnvannsforekomster/kilder for å unngå tap av grunnvann og dertil påvirkning på lokalt naturmiljø, i tillegg til de energibrønnene/drikkevannsbrønnene som måtte eksistere.	Dette vil bli gjort, se svar til BD01, punkt 1 og 2.
3	Eventuelle vanntapmålinger kunne også vært kombinert med måling av vannkvalitet og vi oppfordrer til å koordinere med Bærum kommune som med fordel kunne tatt eierskap til slikt utstyr	Om Bærum kommune ønsker våre måledata vil de bli gjort tilgjengelig for kommunen.

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	11 av 17
		Dato:	25.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

	for ettertidens oppfølging av vannkvalitet i sine vassdrag iht. Vanddirektivet.	
4	Videre bes det om at det legges opp til et solid overvåkningsprogram for rystelser, med grenseverdier for svingninger som tar høyde for utstrakt husdyrhold i de mest nærliggende områdene av trasen. Antagelig bør dimensjoneringskriteriet/ tiltaksgrense ved vibrasjoner legges lavere enn hva hensynet til bygningsmasse alene tilsier. Her har rådgiverne fagkompetanse til å bistå.	Dette vil bli gjort, se svar til BD01, punkt 2.

3.4 Privatpersoner og private foretak

NR.	SAMMENDRAG	FORSLAGSSTILLERS KOMMENTARER
BD01	Trond Bakke	
1	Bakke uttrykker bekymring knyttet til om en utett tunnel kan påvirke biologiske og botaniske forhold og henviser til Puttjern. I Lommedalen er det jordbruk og vegetasjon som er tilpasset at det er overflod av vann. Det er fisk- og beverhabitat som er avhengig av vann i elven. Planområdet krysser Burudelva, i tilknytning til denne er det funnet småsalamander, som er en rødlistet art. I Sandviksvassdraget er Lomma mellom Burudelva og Marka et av få steder med natur med spesielt høy verdi.	VAV er klar over naturverdiene i området. Planbestemmelsenes punkt 1.4.3 stiller krav om miljøoppfølgingsplan, som blant annet skal omhandle innlekkasje. Det vil iverksettes tiltak i form av tetting av tunneler for å unngå skade på natur (og unngå setninger på bygninger). Se kap. 7.6 i overordnet miljøoppfølgingsplan. Det vil bli satt ut brønner i utvalgte områder (der det er sårbare naturverdier og mistanke om sprekker) for å overvåke ev. endringer i grunnvannet.
2	Bakke er også bekymret for at tunnelen kan påvirke grunnvannsbrønner og avløp, og skader på bygninger. Erfaringen er at tunneler ikke blir tette, og at grunnvannet synker og hus over får setningsskader. Det skjedde etter VEAS-tunnelen og i forbindelse med bygging av jernbanetunnelen Lysaker–Sandvika. Gjennom naturlige sprekker vil grunnvann renne inn i tunnelen, og blandes med råvannet, det fremtidige drikkevannet. Nivået til Holsfjorden som tunnelen kommer fra er 50 m lavere enn nivået til Lomma.	Driving av tunnel kan i verste fall ødelegge eller påvirke vann- og energibrønner langs tunneltraseen. VAV vil erstatte brønner som allerede er etablert og som berøres direkte eller skades ved gjennomføringen av tiltaket. En slik erstatning vil, om mulig, bli i form av nye brønner som etableres etter at VAVs anleggsarbeid er avsluttet eller eventuelt som en økonomisk kompensasjon dersom det ikke er mulig å etablere nye brønner. Videre vil VAV bistå med midlertidige løsninger i perioden brønnene må være ute av drift. Før anleggsstart vil VAV registrere alle brønner som kan bli berørt, og gjennom anleggsfasen vil VAV overvåke et utvalg brønner langs tunneltraseene med tanke på å kunne iverksette tiltak for å unngå skader. Sprengningsarbeider kan skade bygninger, og endringer i grunnvannet kan medføre setninger for bygg/konstruksjoner fundamentert på løsmasser. Det er gjort en rekke undersøkelser av fjell, løsmasser og grunnvannsforhold, og disse undersøkelsene vil fortsette. Basert på disse undersøkelsene blir det definert hvilke

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	12 av 17
		Dato:	25.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

		områder som potensielt kan påvirkes av anleggsarbeidet. Innenfor disse områdene vil all bebyggelse bli besiktiget og registrert før anleggsstart. Forundersøkelsene brukes som grunnlag bl.a. for å fastsette krav til tetting av tunnelen, krav til rystelsesnivå fra sprengning, samt program for overvåking og oppfølging av grunnvannsnivå, vegetasjon, bebyggelse og eventuelle setninger.
3	Siden råvannstunnelen skal være vannfylt vil det være vanskeligere å tette lekkasjer i denne tunnelen enn tilfellet var med Romerikstunnelen. Tunnelen skal være vannfylt, men det er ikke trykk på vannet slik det er i drikkevannsledninger. Et alternativ er å føre vannet i tett rør i tunnelen, og beholde muligheten til å gå inn i tunnelen for å holde den tett mot vann utenfra.	Tetting av tunnel foregår under driving, det skal ikke være behov for å tette den i ettertid. Hvis det likevel blir nødvendig, så vil tunnelen kunne tømmes og nødvendige arbeider utføres. I en slik situasjon vil Oslo forsynes fra Maridalsvannet (som i dag) mens arbeid pågår.
4	Jernbaneverket følger en fremgangsmåte med overvåking av grunnvannet som jeg ikke finner igjen hos VAV. Det oppsto grunnvannfall også utenfor det området som Jernbaneverket mente de kunne forårsake grunnvannfall i. En slik sone må derfor være bredere eller få en mer kunnskapsbasert begrunnelse.	VAV overvåker grunnvann på samme måte som Bane NOR (tidligere Jernbaneverket) gjør i sine prosjekter. Det gjøres ved at det etableres en rekke målebrønner for poretrykk og grunnvannsnivå. Vurdering av omfang og plassering av målebrønner gjøres av fagkyndig personell.
5	Oslo har fått en tidsfrist av Mattilsynet. Med tunneldriving under tidspress brukes det gjerne store salver og det krakelerer mye fjell omkring tunnelen som slipper vannet forbi.	Det er riktig at det haster å få etablert ny vannforsyning til Oslo, men dette vil ikke ha betydning for hvordan man driver tunnel. Det er ikke mulig å forsere tunnelsprengning ved bruk av store salver. Dette vil gi mindre kontroll på sprengningen, og medføre at tunnelen får et for stort tverrsnitt, noe som igjen medfører mer arbeid med rensk og uttransport av masser. Skal tunnelen kunne drives raskere må det gjøres ved at det etableres flere angrepspunkter med flere tverrslag til hovedtunnelen. Det blir uansett mest sannsynlig bruk av tunnelboremaskin (TBM). Da benyttes ikke sprengstoff.
6	Man kan korte inn på tunnellengden til Oslo ved å hente råvannet fra Holsfjorden i Kattås. Tunnel-tverrsnittet mellom Kattås og Holsfjorden er neppe noen begrensning. Denne tunnelen går parallelt med Oslos planlagte råvannstunnel og lenger syd. Forbi Hamang er det fjell i dagen. Det nedlagte kalkbruddet på Hamang bør vurderes brukt til tilkomst til tunnelen, massedeponi og fremtidig byggeareal. Flere tilkomststeder gir mulighet til å arbeide flere steder samtidig og kortere gjennomføringstid for tunnelen.	Å føre råvann til Kattås og ha felles vannbehandling med Asker og Bærum vannverk er et tiltak som ble vurdert og forkastet i et tidlig stadium av konseptvalgutredningen (2016). Kattås-alternativet ble forkastet ut fra energiøkonomiske hensyn. Her måtte en da pumpe vannet opp til kote 250-300, for så å slippe vannet ned igjen, noe som ville medført svært høyt energiforbruk og tilsvarende store kostnader.
7	Bærum kommune kan selv ha bruk for økt tilførsel av drikkevann til østre Bærum i forbindelse med økt behov for etablering omkring Vikens områdeadministrasjon. Drikkevann føres i rør.	I dette prosjektet er det ikke lagt opp til å forsyne Bærum med vann. Kapasiteten i råvannstunnelen er imidlertid meget stor, og Bærum kan i framtida koble seg på denne.

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	13 av 17
		Dato:	25.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

	Drikkevann til østre Bærum og råvann til Oslo kan føres i hvert sitt rør i samme tunnel.	
8	Synker grunnvannet som følge av tunnelen må borebrønner bores dypere og avløp kan få fall i feil retning. En vannfylt tunnel har åpning til Holsfjorden. Holsfjorden kan ta imot en ubegrenset mengde vann fra Lommedalen.	Tiltaket vil ikke medføre endringer i grunnvannet som medfører behov for å bore dypere brønner. Den vil heller ikke medføre endrede fallforhold for avløp. Det er ingen mulighet for at råvannstunnelen vil medføre drenering fra Lommedalen til Holsfjorden. Det vil stilles krav til tetthet av tunnelen og overvåking av grunnvannet for å sikre dette.
9	Lommedalen og muligens Skuidalen, har boliger som ikke er knyttet til offentlig vann- og avløpsnett. Disse har infiltrasjonsanlegg for gråvann og borebrønn for drikkevann. Tar tunnelen inn grunnvannet, forsvinner ikke bare vannet i brønnene. Gråvann fra infiltrasjonsanlegg kan også forsvinne ned i råvannstunnelen. Bærum kommune ønsker videre at private avløp i Lommedalen skal oppdateres. Dersom traseen under Lommedalen velges bør oppdateringen av infiltreringsavløpene vente til grunnvannet i Lommedalen har stabilisert seg, og eventuelle krav VAV vil stille i forbindelse med et sikringsområde for råvannstunnelen. I Oslo har man etablert landskapsvern omkring Maridalsvannet som er en råvannkilde.	Råvannstunnelen vil ikke ha betydning for utbedring av private avløpsanlegg. Landskapsvernområdet i Maridalen er ikke opprettet av hensynet til drikkevannskilden, men for å bevare natur- og kulturlandskapet. VAV planlegger ingen restriksjoner av tunnelsonen bortsett fra at boringer i undergrunnen ikke kan gjøres uten tillatelse.
BD02	Lise og Nils Aagnes	
1	Aagnes bor i Bjerkeveien 87, 1350 Lommedalen (gnr./bnr. 100/188) og har energibrønn. Det forventes at tiltaket ikke på noen måte vil kunne forringe verdien på energibrønn og eiendom.	Tas til orientering. Eiendommen ligger innenfor hensynssonen for vannforsyning. Se for øvrig svar til BD01, punkt 2.
BD03	Åsmund Midttun	
1	Midttun opplyser om at husstandene Linderudveien 16+18+20, 1353 Bærum Verk har boret energibrønner ned til 155-160 m dybde. Nærmere lokalisering kan bekreftes dersom det likevel blir nødvendighet med regulering for sprengning av tunnel til Franzefoss uttak.	Tas til orientering. Eiendommene ligger utenfor hensynssonen for vannforsyning. Se for øvrig svar til BD01, punkt 2.
BD04	Jon Olav Bø	
1	Det opplyses om at Skollerudveien 101, 1350 Lommedalen har en uregistrert energibrønn. Plassering er vist på vedlagt kart.	Tas til orientering. Eiendommen ligger innenfor hensynssonen for vannforsyning. Se for øvrig svar til BD01, punkt 2.
BD05	Børge Benum	
1	Benum opplyser om at det er energibrønn på eiendommen gnr. 33, bnr. 75 i Vollsveien 219, 1359 Eiksmarka. Den ligger i hensynssonen for ny vannforsyningstunnel. Ordreblankett fra Geomatikk og Brønnskjema er vedlagt. Der fremgår det at det er boret en energibrønn på 250 meters dybde. Benum ber om at det blir tatt hensyn til	Tas til orientering. Se for øvrig svar til BD01, punkt 2.

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	14 av 17
		Dato:	25.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

	ovennevnte ved den videre saksbehandlingen av trase for vannforsyningstunnelen.	
BD06	Jan-Martin Ståvi	
1	<p>Uttalelsen er stilt på vegne av eierne av gnr. 77, bnr. 3 på Køllen.</p> <p>Det påpekes at hensynssone på bakken (vertikalnivå 2) uten underliggende arealformål er i strid med pbl. § 12-5, første ledd. Det henvises også til kap 5.1 i reguleringsplanveilederen. Bestemmelsen til hensynssone H190-1 antas da å være verdiløs.</p>	<p>Tas til orientering. Denne problemstillingen ble drøftet tidlig med Plan- og bygningsetaten i Oslo og Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Praxis i Oslo og Bærum er at kravet om underliggende formål ikke er fulgt. Plan- og bygningsetaten og tiltakshaver mener at denne regel ikke tar innover seg hvilke store konsekvenser en håndhevelse vil føre til med store tunnelprosjekter i byområder. Dette krever en revisjon av samtlige planer for at de skal være innenfor dagens regelverk. Det er gjort på samme måte både i Follobanen, Forneubanen og flere andre saker.</p>
BD07	Tanja Storløyen	
1	<p>Uttalelsen gjelder Rognlia, Gamleveien 230, 1350 Lommedalen, gnr. 103, bnr. 1. Her drives det med sauer og, og den eneste vannkilde er to brønner som ligger på tunet. Storløyen går ut ifra at vanntunnelen ligger så langt under jorda at det ikke vil påvirke brønnene, men vil allikevel informere om dette.</p>	<p>Tas til orientering. Eiendommene ligger utenfor hensynssonen for vannforsyning. Se for øvrig svar til BD01, punkt 2.</p>
BD08	Bernt Saugen	
1	<p>Saugen er bekymret for vanntilførsel for berørte naboer med grunnvannsborehull i de ukene tunnelen passerer eksisterende brønner grunnet betonginjisering. Sement er som kjent sterkt etsende og vil potensielt være svært helseskadelig å drikke i sterke konsentrasjoner. Sement vil vaskes ut av betongslurryen før denne herder og følge tilfeldige fjellsprekker og dermed potensielt ende rett i drikkevannsinntaket til en eller flere privatboliger.</p> <p>Saugen skriver at det er sannsynlig at sement i grunnvannet vil tynnes raskt ut og dermed være en ubetydelig helserisiko når avstanden fra tunnelinjiseringen øker, og antar at 300 meter sikkerhetszone vil være tilstrekkelig. Det bes derfor om at utbygger pålegges å varsle brønneiere når tunnelen passerer nærmere enn 300 meter fra borehull og i hvilken tidsperiode passeringen og injiseringen vil foregå. Brønneiere vil da kunne kjøpe vann på flaske i de ukene passeringen tar og kunne være trygg på at han ikke forgifter familien eller andre besøkende.</p>	<p>VAV er ikke kjent med at det er drikkevannsbrønner i bruk innenfor hensynssonen for tunnelen. I NGUs grunnvannsbasis er det registrert noe få brønner med formål vannforsyning. Det er ikke mottatt informasjon om drikkevannsbrønner gjennom høringen, bortsett fra Rognlia (BD07) som ligger langt unna tunnelsonen. Det kan også finnes uregistrerte brønner tilknyttet hytter og gårdsbruk.</p> <p>Tiltakshaver deler uansett ikke Saugens bekymring for at injiseringsmasse skal forurense drikkevann, og på den måten medføre helsefare. Om arbeidet med injisering ikke utføres korrekt kan injeksjonsmasse spres ganske langt fra tunnelen, antatt inntil 100 meter. Dette i situasjoner der det kontinuerlig pumpes store mengder masser inn i lange/store sprekksystemer. Injiseringen skal imidlertid stanse opp slik at betongen får herdet før ny masse tilføres for å unngå stort forbruk og for å få en god tetting. Er det spesielt viktig at injiseringsmassen ikke når langt fra tunnelen, kan det i svært sårbare områder injiseres med spesialsement «akselrator» som herder etter kort injeksjonstid, og dermed skjermer for at videre injeksjon ikke spres for langt. Betong er heller ikke spesielt helsefarlig. Det er riktig at det</p>

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	15 av 17
		Dato:	25.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

		er basisk, men det vil raskt tynnes ut til nivåer som ikke er skadelig. Men brønner i området vil uansett følges opp, se svar til BD01, punkt 2.
BD09	Franzefoss Pukk	
1	Tverrslag på Steinshøgda gir en utnyttelse/ gjenbruk av massene fra tunneldrivingen. Dette er i tråd med intensjonene i den regionale planen for masseforvaltning fra Akershus fylkeskommune.	Uttalelsen tas til orientering.
2	Franzefoss Pukk ønsker videre dialog med Oslo VAV rundt anvendelse av fjellmassene i tunnelprosjektet. Steinmasser kan mottas på Franzefoss sine produksjonsanlegg på Steinskogen (Bærum), Båndkall (Oslo), Vinterbro (Ås) og Lyngås (Lier), for mellomlagring, knusing for gjenbruk og salg i markedet. Med tverrslag for tunnel med rigg- og anleggsområde på Franzefoss Pukk sitt anlegg på Steinskogen vil anleggstrafikken og massetransporten ikke belaste det offentlige veinettet for den del av tunnelmassene som tas direkte gjennom tverrslaget på Steinskogen. Franzefoss Pukk har lang erfaring og kompetanse med mottak og håndtering av overskuddsmasser fra veg- og jernbaneprosjekter, og nevner spesielt et nytt vaskeanlegg på Vinterbro pukkverk i Akershus, for å kunne vaske ut finstoffet fra innkjørt tunnelstein og dermed nyttiggjøre seg av massene med fraksjon 0 til 4 mm også. Erfaringene med dette vaskeanlegget er meget gode og det vil derfor være aktuelt å etablere tilsvarende vaskeanlegg på flere av Franzefoss Pukk sine pukkverk	Uttalelsen tas til orientering. Det legges opp til TBM-drift av råvannstunnelen, noe som gjør det uaktuelt å videreføre disse massen i Franzefoss' anlegg. Vannbehandlingsanlegget og rentvannstunnelen skal drives konvensjonelt med boring og sprengning, og noen av massene herifra kan være aktuelle å levere til noen av Franzefoss' anlegg, selv om bergartene her (inneholder leirskifer) nok er mindre aktuelle for mottak i pukkverk.
3	Det er ikke mulig å mellomlagre overskuddsmasser innenfor steinbruddets grenser, siden Franzefoss Pukk samtidig må opprettholde eksisterende aktivitet i steinbruddet, med leveranser til blant annet betong- og asfaltverk, veg- og jernbaneprosjekter og andre bygg- og anleggsprosjekter.	Uttalelsen tas til orientering. Planforslaget har regulert et område nord for pukkverket til mellomlager.
4	Dersom det velges annen tunneldrivemetode enn ordinær sprengning (TBM), vil tverrslaget på Steinshøgda ikke være aktuelt, grunnet at massene ikke kan videreføres for gjenbruk og selges i markedet, men må leveres til permanent massedeponi.	Uttalelsen tas til orientering. Ved TBM-drift vil det ikke bli tverrslag til Franzefoss, og massene leveres ikke dit.
5	Rådmannen sier i sitt saksfremlegg at: "Vannet fra steinbruddet dreneres i dag til Steinstjern og det har etter rådmannens mening ikke kapasitet til mer forurenset vann." Franzefoss skriver at dette er feil. Hovedmengden av overflatevann fra anlegget blir ledet til renseanlegg og tett rør som kommer fram i dagen ca. 300 meter nedenfor anlegget mot Bærums Verk.	Uttalelsen tas til orientering.

	<p>Vedlagt kart viser dette. Vannet er da blandet sammen med en bekk fra Kolsåsbakken. Bekken renner åpen 4-500 meter før den igjen går i rør og tilslutt renner ut i Lomma ved Maxbo.</p> <p>Unntaksvis vil overflatevann kunne renne i overflaten til Steinstjern via kulvert under Gamle Ringeriksvei. Dette er i situasjoner med store regnskyll, der vannet vil renne fra nedlagte veier og bergflater ned mot Gamle Ringeriksvei, altså ikke fra selve steinbruddet.</p> <p>Det stilles også spørsmålstegn ved rådmannens utsagn om at Steinstjernet er forurenset. Nye analyser viser svært lave nivåer av forurensende komponenter (eksempelvis nitrogen og tungmetaller), samt at det ble gjort prøvefiske i september 2018. Undersøkelsene viste at tjernet er i god økologisk og kjemisk tilstand (ref. Vanndirektivet).</p>	
6	<p>Lagringsperioden på midlertidig mellomagringsområde kan ikke kortes ned fra 10 år etter anleggs slutt med 5 år. Steinmassene må lagres etter at anleggsaktivitetene er avsluttet, alt avhengig av Franzefoss Pukks produksjon og hva markedet etterspør.</p>	<p>Tiltakshaver merker seg Franzefoss' ønske, men i revidert planforslag er denne perioden redusert til fem år. Dette for å unngå langvarig beslag av arealer i Marka. Både Fylkesmannen og Bærum kommune har påpekt at denne lagringsperioden var for lang. Det er gjort rede for dette under svar til Fylkesmannen, se BB03, pkt. 4.</p>
7	<p>Det påpekes at bestemmelse § 6.2 <i>Før vanntunnelen kan tas i bruk</i> også må inkluderes bestemmelsesområde #1 og #6, hvor frist for tilbakeføring er ti år etter avsluttet anleggsarbeid.</p>	<p>Dette henviser til en tidligere utdatert utgave av bestemmelsene. Disse to bestemmelsesområdene er inkludert i bestemmelsen datert 18.1.2019.</p>
8	<p>I rapport: 50-X-RAP-580 Massehåndtering, pkt. 5.4.7 står det at Franzefoss Pukk er driver av pukkverk ved Huken i Groruddalen. Dette er ikke riktig.</p>	<p>Uttalelsen tas til orientering.</p>
9	<p>I den samme rapporten under pkt. 5.4.8 Bånnkall har Franzefoss supplerende opplysninger/rettinger. De skriver at det er mulig å ta imot store mengder på Bånnkall for mellomlagring og videreforedling. Dette gjøres allerede i dag. Gjenværende steinressurs vil dermed kunne utnyttes over et lengre tidsrom. Kapasiteten er ikke begrenset.</p>	<p>Uttalelsen tas til orientering, og VAV merker seg at steinbruddet har kapasitet til å ta imot masser.</p>

 Oslo kommune Vann- og avløpsetaten	Ny vannforsyning Oslo Detaljreguleringsplan Sammendrag av og kommentarer til uttalelser til offentlig ettersyn, Bærum kommune	Side:	17 av 17
		Dato:	25.04.2019
		Dok. nr.	50-X-RAP-526

4 Endringer etter offentlig ettersyn av planforslag

Følgende endringer er gjort i planforslaget som følge av uttalelser til offentlig ettersyn:

Plankart

- Ingen endringer.

Planbestemmelser

- § 2.4, bokstav c er utvidet med innlekkasjekrav av grunnvann til tunnel.
- § 5.1 er endret med maksimal varighet av mellomlager redusert fra ti til fem år. Dette medfører også tilpasninger i §§ 5.6, 5.7 og 6.2.

Planbeskrivelse med konsekvensutredning

Kapittel 9 er oppdatert med hensyn på endringer planbestemmelser.